

У видавництві «Київський міжнародний університет» вийшла монографія професора, експерта Міжнародної асоціації політичних наук, кандидата політичних наук, завідувача кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики, проректора Київського міжнародного університету

Зажигаєва Бориса Володимировича
«Замороженная цивилизация
(Современный правовой трибализм)»

УДК 321

ББК 66.0

З – 16

Рекомендовано Ученым советом Киевского
международного университета (*Протокол № 8 от 28*
марта 2014 года.)

Рецензенты:

Канцелярук Б.И. – доктор политических наук, профессор кафедры международных отношений и внешней политики Киевского международного университета.

Павлов Н.В. – доктор исторических наук, старший научный сотрудник, профессор кафедры истории и политики стран Европы и Америки МГИМО (У) МИД России.

Рыжков Н.Н. – доктор политических наук, профессор, заведующий кафедрой международной информации института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Тихомирова Є. Б. – доктор политических наук, профессор, заведующий кафедрой международной информации

Восточноевропейского национального университета имени Леси Украинки.

З – 16 Зажигаев Б.В.

«Замороженная цивилизация (Современный правовой трибализм)»: Монография. – К. : Изд-воКиМУ, 2014.

ISBN 978–617–651–120–5

В монографии анализируются общественно-политические процессы на протяжении длительного исторического периода, от времен Киевской Руси до современной эпохи глобализации XXI века. Автор раскрывает общие закономерности и культурно-национальные особенности эволюции политической системы в различные периоды истории.

В монографии вычленяются и структурируются исторические предпосылки эволюции национальных государств. Раскрыт механизм и алгоритм социально-политических и экономических преобразований на фоне изменений всей системы международных отношений и мироустройства.

Автор рассматривает теоретико-методологические проблемы преобразований государства с позиции цивилизационного подхода. Особое внимание уделяется соответствию и способности адаптации Украины к существующим в ЕС политико-правовым, экономическим, духовно-культурным и морально-нравственным нормам, их соответствия принципам демократии.

Для студентов факультетов международных отношений, политологов, политиков и широкого круга, интересующихся политическими науками.

Рецензія
на монографію Зажигасєва Бориса Володимировича
«Заморожена цивілізація
(Сучасний правовий трайбалізм)»

Рецензована монографія являє собою цілісне наукове дослідження, метою якого є вирішення важливої наукової проблеми, присвяченої аналізу витоків, періодів і фаз формування політичних режимів на пострадянському просторі в умовах сучасної цивілізації на прикладі слов'янських держав, насамперед України.

Новизна й актуальність роботи не викликають сумніву й зумовлені новаторським підходом до теми дослідження.

Автор аналізує суспільно-політичні процеси протягом тривалого історичного періоду, від часів Київської Русі до XXI століття, епохи глобалізації. У роботі розкрито загальні закономірності і культурно-національні особливості еволюції політичної системи в різні періоди історії, виділяються і структуруються передумови еволюції умов в ході формування національних держав на території України і слов'янських держав на так званому пострадянському просторі. У кожному конкретному випадку виписано механізм і алгоритм соціально-політичних та економічних перетворень на тлі змін всієї системи світобудови.

У монографії аналізуються теоретико-методологічні проблеми перетворень держави з позиції цивілізаційного підходу, відповідність політичної системи України і слов'янських країн на території СНД ліберально-демократичним нормам, здатності їх інтегруватися в

сучасну регіональну та глобальну системи міжнародних відносин, а також перспективи входження України до ЄС. Особлива увага приділяється відповідності та можливості адаптації політичної системи України до політико-правових, інституційних, економічних, духовно-культурних та морально-етичних норм, що діють у ЄС, їх відповідність принципам демократії.

Безсумнівним достоїнством монографії Б.В. Зажигаєва є неупереджений і об'єктивний розгляд проблем, вміння автора відійти від політичних пристрастей і ментальних уподобань, чого, зазвичай, не вдається уникнути політологам пострадянських держав.

В основу аналізу покладено твори класиків політичної науки, вітчизняної та світової історії, філософії та психології. Автор спирається на багатий фактологічний матеріал, включаючи соціологічні дослідження, а також праці сучасних українських, зарубіжних і російських вчених.

Особливість роботи – глибокий історичний екскурс-аналіз, який дозволяє автору оцінити вектор політичного процесу в ході еволюції держави у динаміці та зробити висновки на досяжну для огляду перспективу.

У роботі використані матеріали аналітичних оглядів і матеріали визнаних аналітичних центрів, зокрема SAGE (Незалежний академічний видавець книг, журналів та електронних продуктів), доступ до більшості з яких він має як експерт Міжнародної асоціації політичної науки.

Автор монографії широко застосовує системний підхід, методи порівняльної політології, семантичний метод, а в особливих випадках кейс-аналіз.

Представлена робота – результат плідної співпраці дослідника з Міжнародною асоціацією політичних наук. Дослідження Б.В. Зажигаєва значною мірою спирається на його попередні аналітичні роботи: «Политический процесс

в Украине: реальность и тенденции эволюции государственности (1991 – 2005 гг.)» та «Эволюция постсоветских политических систем (транзит из коммунизма в клептократию)», які були видані у 2009 та 2012 роках. Основні тези рецензованої монографії були апробовані автором на міжнародних конференціях і у статтях, надрукованих зокрема в іноземних політологічних журналах англійською мовою, і отримали високу оцінку міжнародних експертів.

Монографія Б.В. Зажигаєва «Заморожена цивілізація (Сучасний правовий трайбалізм)» – фундаментальна, самостійно виконана праця, політологічне дослідження, що містить глибокі наукові висновки і включені спостереження автора.

Монографія написана на високому науковому рівні, з любов'ю до предмета, доступною і зрозумілою мовою. Безсумнівно, монографія викличе інтерес в науковому співтоваристві, а також серед усіх тих, хто цікавиться цивілізаційними перетвореннями в сучасному світі.

Робота має широке прикладне значення і може бути використана широким колом фахівців: від викладачів вузів у навчальному процесі до політтехнологів, юристів і політиків.

Рекомендую Вченій раді Київського міжнародного університету монографію Зажигаєва Бориса Володимировича «Заморожена цивілізація (Сучасний правовий трайбалізм)» до видання.

Доктор політичних наук,
професор кафедри міжнародних відносин
та зовнішньої політики
Київського міжнародного університету

Б.І. Канцелярук

Рецензия
на монографию Зажигаева Бориса Владимировича
«Замороженная цивилизация
(Современный правовой трибализм)»
(Киев, 2014 г., 21 п.л.)

Рецензируемая монография представляет собой целостное, оригинальное научное исследование, целью которого является решение важной научной проблемы, посвященной анализу истоков формирования, периодов и точек бифуркальности в развитии политических режимов на постсоветском пространстве на примере славянских государств, в первую очередь Украины.

Новизна и актуальность работы обусловлены, во-первых, характером имеющих место уникальных процессов политических и социально-экономических преобразований в указанном регионе, во-вторых, новаторским подходом автора к освещению, структуризации и анализу.

Автор выстраивает целостную картину общественно-политических процессов во времени и пространстве: от оформления государственности в эпоху Киевской Руси до современности, которая характеризуется вступлением в эру многосторонности и глобализации. При этом важно Б.В. Зажигаев раскрывает общие закономерности и культурно-национальные особенности эволюции политической системы в различные периоды истории.

Для украинской исторической науки важно то, что в монографии вычленяются и структурируются исторические предпосылки формирования и эволюции национальных государств на территории Украины. В каждом конкретном случае раскрыт механизм и алгоритм социально-политических и экономических преобразований на фоне изменений всей системы международных отношений и мироустройства.

Автор рассматривает теоретико-методологические проблемы преобразований государства с позиции цивилизационного подхода. При этом он, имея ввиду перспективы вхождения Украины в ЕС, ищет и, похоже, находит ответ на вопрос, насколько политическая система Украины и других славянских стран на территории СНГ соответствуют евроатлантическим либерально-демократическим нормам. Способны ли они интегрироваться в современную региональную и глобальную системы международных отношений. Особое внимание он уделяет реалиям и возможностям Украины адаптироваться к существующим в ЕС политико-правовым, экономическим, духовно-культурным и морально-нравственным нормам, учитывая ее достаточно сложный и противоречивый исторический опыт многовекового существования на стыке православной и католической культур.

Несомненным достоинством монографии Б.В. Зажигаева является неидеологизированное и объективное рассмотрение острых проблем, умение автора отойти от политических пристрастий и ментальных предпочтений, что, как правило, не характерно для многих политологов постсоветских государств.

В основу анализа положены произведения классиков отечественной и мировой истории, философии, политической науки, психологии. Автор опирается на

богатый фактологический материал, включая социологические исследования, а также труды современных украинских, зарубежных и российских ученых.

Глубокий исторический экскурс-анализ позволяет автору оценить вектор политического процесса в ходе эволюции государства в динамике и сделать выводы на обозримую перспективу.

Работу обогащает использование аналитических обзоров и материалов признанных аналитических центров, таких, как SAGE (независимый академический издатель книг, журналов и электронных продуктов), доступ к большинству из которых он имеет как эксперт Международной ассоциации политической науки.

Анализируя процесс эволюции политической системы, автор монографии широко применяет системный подход, методы сравнительной политологии, семантический метод, а в особых случаях кейс-анализ.

Представленный труд – результат плодотворного сотрудничества исследователя с Международной ассоциацией политической науки, Российской ассоциацией политической науки (РАПН), учеными ряда авторитетных западных и российских университетов, в том числе МГИМО (У) МИД РФ. Исследование Б.В. Зажигаева в значительной мере опирается на его предыдущие аналитические работы: «Политический процесс в Украине: реальность и тенденции эволюции государственности (1991 – 2005 гг.)» и «Эволюция постсоветских политических систем», изданные в 2009 и 2012 годах. Основные тезисы рецензируемой монографии были апробированы автором на международных конференциях и в статьях, опубликованных, в частности в иностранных политологических журналах на английском языке, и получили высокую оценку международных экспертов.

Монография Б.В. Зажигаева **«Замороженная цивилизация (Современный правовой трибализм)»** – фундаментальное самостоятельное выполненное, историко-политологическое исследование, содержащее наряду с новыми глубокими научными выводами и личные наблюдения автора. Монография написана с любовью к предмету, доступным и понятным языком на высоком научном уровне. Несомненно, монография вызовет интерес не только у научного сообщества, но и у всех, кто интересуется цивилизационными преобразованиями современности.

Прикладное значение работы заключается в том, что она может быть использована широким кругом специалистов: от преподавателей гуманитарных вузов в учебном процессе до политтехнологов, юристов и действующих политиков.

Рекомендую Ученому совету Киевского международного университета монографию Зажигаева Бориса Владимировича **«Замороженная цивилизация (Современный правовой трибализм)»** к изданию.

Доктор исторических наук,
профессор кафедры истории и политики
стран Европы и Америки
МГИМО (У) МИД России

Н.В. Павлов

Рецензія
на монографію Бориса Володимировича Зажигаєва
«Заморожена цивілізація (сучасний правовий
трайбалізм)»

Монографічне дослідження Б.В. Зажигаєва, виконане із залученням багатого фактологічного матеріалу з історії слов'янських держав, вводить у науковий дискурс нову інформацію щодо динаміки розвитку політичних режимів на пострадянському просторі. Автор зосереджується на висвітленні актуальної наукової проблеми, а саме: простеження витоків, періодів і фаз формування політичних режимів.

Цінність рецензованої роботи визначається як багатим історичним тлом, фактологічною переконливістю, так і оригінальністю наукової позиції автора, якому вдається бути неупередженим, піднятися над політичними й ментальними уподобаннями.

Монографія являє собою струнке й переконливе в структурно-логічному відношенні дослідження потужного пласту історичного матеріалу. Автор однаково майстерно й переконливо виписує сутність і специфіку перебігу еволюції

політичної системи в різні періоди слов'янської історії, що охоплює декілька століть, і цілком обґрунтовано формулює загальні особливості розвитку політичної системи, не залишаючи поза увагою й культурно-національні особливості цих процесів в різних історичних умовах.

Заслуговують на увагу положення монографії, присвячені визначенню передумов, механізму й алгоритму системних перетворень (соціально-економічних і політичних) у тісному зв'язку із зміною системи міжнародних відносин та світобудови загалом.

У роботі простежується чіткий і послідовний цивілізаційний підхід до аналізу й висвітлення базових теоретико-методологічних проблем розвитку державних утворень і механізмів; досліджується політична система України й інших слов'янських пострадянських держав на предмет відповідності їх ліберально-демократичним нормам; аналізуються їхні євро інтеграційні інтенції. Особливого значення надаємо висновкам автора про умови адаптації Української держави до європейських норм і принципів (політико-правових, економічних, духовно-культурних, морально-етичних).

Дослідження ґрунтується на авторитетній науковій основі, автором опрацьовано й критично осмислено величезний пласт найавторитетніших досліджень у багатьох наукових галузях, різної мірою дотичних до теми монографії. Це робить формулювання автора переконливими й чіткими, а висновки достовірними й практично орієнтованими. Варто вказати також, що ефективні наукові методи й прийоми забезпечують глибокий діахронічний аналіз політичного процесу, особливо цінними вважаємо проєкцію висновків на майбутнє.

Рівень і масштабність дослідження визначається активною науковою діяльністю автора, багатопланова й

активна наукова співпраця якого сприяє розширенню його наукових горизонтів і постановку наукових проблем, що мають вихід у практичну площину, у контексті найсучасніших наукових дослідження за кордоном з урахуванням загальних тенденцій цивілізаційного розвитку. Вважаємо за доцільне підкреслити, що автор є експертом Міжнародної асоціації політичної науки, що дає у його розпорядження найновіші й найавторитетніші аналітичні огляди й матеріали визнаних соціологічних центрів, роботи зарубіжних авторів у даній науковій галузі; давно й плідно співпрацює з Російською асоціацією політичної науки, колегами з провідних російських і європейських університетів. Матеріали дослідження неодноразово апробовані на низці наукових заходів всеукраїнського й міжнародного рівня, опубліковані в фахових політологічних журнал, у тому числі й англійською мовою. Позитивні відгуки й посилання на них у статтях науковців свідчать про оригінальність підходів та інтерес до зроблених висновків і узагальнень. Основні положення монографії також впроваджуються у навчальний процес при підготовці фахівців за спеціальністю «Міжнародні відносини» у Київському міжнародному університеті.

Монографія «Заморожена цивілізація (сучасний правовий трайбалізм)» Б.В. Зажигаєва є черговим цікавим і глибоким самостійним політологічним дослідженням, яке не залишиться непоміченим колегами-вченими, громадськими діячами, політиками. Вона стане авторитетним джерелом важливої наукової інформації для допитливих студентів – майбутніх політологів, а також усіх, кому не байдужа доля людства й шляхи розвитку цивілізації.

Автор добре володіє мовою, його формулювання чіткі, логічні, несуперечливі. Матеріал легко сприймається,

спонукає до роздумів і критичного осмислення сучасних політичних процесів.

Робота має безсумнівне наукове й практичне значення, буде цікава як широкому загалу для ознайомлення з метою отримання нової інформації, так і для глибокого наукового вивчення з метою використання у науковій і практичній професійній діяльності.

Отже, викладене вище дає підстави рекомендувати Вченій раді Київського міжнародного університету монографію «Заморожена цивілізація (сучасний правовий трайбалізм)» Б.В. Зажигаєва до друку.

Доктор політичних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної інформації
інституту міжнародних відносин Київського
національного університету імені Тараса Шевченка

М.М. Рижков

Рецензія
на монографію Зажигаєва Бориса Володимировича
«Заморожена цивілізація
(Сучасний правовий трайбалізм)»

Рецензована монографія являє собою цілісне наукове дослідження, метою якого є вирішення важливої наукової проблеми, присвяченої аналізу витоків, періодів і фаз формування політичних режимів на пострадянському просторі в умовах сучасної цивілізації на прикладі слов'янських держав, насамперед України.

Новизна й актуальність роботи не викликають сумніву й зумовлені новаторським підходом до теми дослідження.

Автор аналізує суспільно-політичні процеси протягом тривалого історичного періоду, від часів Київської Русі до XXI століття, епохи глобалізації. У роботі розкрито загальні закономірності і культурно-національні особливості еволюції політичної системи в різні періоди історії, виділяються і структуруються передумови еволюції умов в ході формування національних держав на території України і слов'янських держав на так званому пострадянському просторі. У кожному конкретному випадку виписано механізм і алгоритм соціально-політичних та економічних перетворень на тлі змін всієї системи світобудови.

У монографії аналізуються теоретико-методологічні проблеми перетворень держави з позиції цивілізаційного підходу, відповідність політичної системи України і слов'янських країн на території СНД ліберально-демократичним нормам, здатності їх інтегруватися в сучасну регіональну та глобальну системи міжнародних відносин, а також перспективи входження України до ЄС. Особлива увага приділяється відповідності та можливості адаптації політичної системи України до політико-

правових, інституційних, економічних, духовно-культурних та морально-етичних норм, що діють у ЄС, їх відповідність принципам демократії.

Безсумнівним достоїнством монографії Б.В. Зажигаєва є неупереджений і об'єктивний розгляд проблем, вміння автора відійти від політичних пристрастей і ментальних уподобань, чого, зазвичай, не вдається уникнути політологам пострадянських держав.

В основу аналізу покладено твори класиків політичної науки, вітчизняної та світової історії, філософії та психології. Автор спирається на багатий фактологічний матеріал, включаючи соціологічні дослідження, а також праці сучасних українських, зарубіжних і російських вчених.

Особливість роботи – глибокий історичний екскурс-аналіз, який дозволяє автору оцінити вектор політичного процесу в ході еволюції держави у динаміці та зробити висновки на досяжну для огляду перспективу.

У роботі використані матеріали аналітичних оглядів і матеріали визнаних аналітичних центрів, зокрема SAGE (*Незалежний академічний видавець книг, журналів та електронних продуктів*), доступ до більшості з яких він має як експерт Міжнародної асоціації політичних наук.

Автор монографії широко застосовує системний підхід, методи порівняльної політології, семантичний метод, а в особливих випадках кейс-аналіз.

Представлена робота – результат плідної співпраці дослідника з Міжнародною асоціацією політичних наук. Дослідження Б.В. Зажигаєва значною мірою спирається на його попередні аналітичні роботи: «Политический процесс в Украине: реальность и тенденции эволюции государственности (1991 – 2005 гг.)» та «Эволюция постсоветских политических систем (транзит из коммунизма в клептократию)», які були видані у 2009 та

2012 роках. Основні тези рецензованої монографії були апробовані автором на міжнародних конференціях і у статтях, надрукованих зокрема в іноземних політологічних журналах англійською мовою, і отримали високу оцінку міжнародних експертів.

Монографія Б.В. Зажигаєва «Заморожена цивілізація (Сучасний правовий трайбалізм)» – фундаментальна, самостійно виконана праця, політологічне дослідження, що містить глибокі наукові висновки і включені спостереження автора.

Монографія написана на високому науковому рівні, з любов'ю до предмета, доступно і зрозумілою мовою. Безсумнівно, монографія викличе інтерес в науковому співтоваристві, а також серед усіх тих, хто цікавиться цивілізаційними перетвореннями в сучасному світі.

Робота має широке прикладне значення і може бути використана широким колом фахівців: від викладачів вузів у навчальному процесі до політтехнологів, юристів і політиків.

Рекомендую Вченій раді Київського міжнародного університету монографію Зажигаєва Бориса Володимировича «Заморожена цивілізація (Сучасний правовий трайбалізм)» до видання.

Доктор політичних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної інформації
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

Є. Б. Тихомирова